

STORTINGET

Innst. 425 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Dokument 8:243 S (2025–2026)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jorunn Gleditsch Lossius, Ida Lindtveit Røse, Harry Valderhaug og Hans Edvard Askjer om å bekjempe bostedsløshet blant barnefamilier

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal handlingsplan mot bostedsløshet og boligusikkerhet blant barnefamilier, i tråd med anbefalinger fra OECD.
- Stortinget ber regjeringen lage en oversikt over norske kommuners utgifter til midlertidig botilbud og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.
- Stortinget ber regjeringen sikre tidlig og helhetlig bistand til familier i risikozonen for boligusikkerhet, herunder bedre samordning mellom Nav, barnevern, helsestasjon, skole og frivillige aktører.
- Stortinget ber regjeringen, i sammenheng med Bostøtteutvalgets arbeid, gjennomgå og forbedre bostøtten og øvrige boligsosiale støtteordninger, slik at de blir mindre byråkratiske, mer tilgjengelige og bedre tilpasset familier med lav inntekt.»

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens behandling

Kommunal- og distriktsminister Bjørn Skjæran har i brev av 4. mai 2026 uttalt seg til forslaget. Brevet følger som vedlegg til innstillingen.

Komiteen har invitert til og har mottatt noen skriftlige høringsinnspill. De skriftlige innspillene er sammen med sakens dokumenter tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Konstanse Marie Alvær, Isak Veierud Busch, Sigurd Kvammen Rafaelsen og Solveig Vestenfor, fra Fremskrittspartiet, Bjørn Larsen, Rune Midtun, Helge André Njåstad og Erlend Wiborg, fra Høyre, Mudassar Kapur og Tage Pettersen, fra Sosialistisk Venstreparti, Anne Lise Gjerstad Fredlund, fra Senterpartiet, Bengt Fasteraune, og fra Rødt, lederen Hanne Beate Stenvaag, viser til representantforslag Dokument 8:243 S (2025–2026).

Komiteen understreker at bostedsløshet og boligusikkerhet blant barnefamilier er et alvorlig og økende samfunnsproblem som har store konsekvenser for barns helse, utvikling, skolegang og mulighet til deltagelse i fellesskapet.

Komiteen viser til at forslagsstillerne peker på en markant økning i antall barnefamilier som oppholder seg i midlertidige botilbud over tid, og til dokumentasjon fra blant annet Statistisk sentralbyrå, Husbanken og Kirkens Bymisjon som viser at flere barn vokser opp

uten et stabilt og trygt hjem. Komiteen deler bekymringen for at ustabile boforhold og hyppige flyttinger rammer barn særlig hardt, og at hjelpen ofte settes inn for sent, først når situasjonen har blitt akutt.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser videre til statsrådets uttalelse, der det redegjøres for pågående arbeid på det boligsosiale feltet, herunder oppfølging av bostøtteutvalget, arbeid med nytt regelverk for leiemarkedet og eksisterende virkemidler gjennom Husbanken. Flertallet merker seg samtidig at statsråden anerkjenner behovet for bedre samordning, tidligere innsats og målrettede tiltak for familier i risikosonen.

Flertallet har merket seg de skriftlige innspillene fra Helseyskepleierne NSF, Jussbuss og Redd Barna, som samstemt peker på at boligusikkerhet blant barnefamilier er et alvorlig levekårsproblem med klare følger for barns psykiske og fysiske helse. Flertallet merker seg særlig helseyskepleierens erfaringer med økt kompleksitet i oppfølgingen av familier som lever i ustabile boforhold, og behovet for bedre tverrsektoriell samordning mellom Nav, helsestasjon, skole, barnevern og boligforvaltning.

Flertallet viser videre til innspill som fremhever betydningen av tidlig og helhetlig innsats, og at mangel på stabile leieforhold og egnede kommunale boliger bidrar til at barnefamilier over tid blir værende i midlertidige og lite egnede løsninger. Flertallet merker seg også innspillene som peker på behovet for mer forutsigbarhet i leiemarkedet og en styrking av kommunenes virkemidler for å tilby barnevennlige og stabile boliger.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Rødt, merker seg at flere høringsinstanser støtter forslagene om en nasjonal handlingsplan mot bostedsløshet blant barnefamilier, en bedre oversikt over kommunenes bruk av midlertidige botilbud, styrket tidlig og helhetlig bistand samt en gjennomgang og forbedring av bostøtten og øvrige boligsosiale ordninger. Dette flertallet legger til grunn at hensynet til barnets beste må være et gjennomgående og forpliktende prinsipp i det boligsosiale arbeidet.

Medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet deler bekymringa for den store auken ein ser i talet på bustadlause, og barnefamiliar spesielt. Ingen barn skal vekse opp utan ein fast bustad i Noreg. Desse medlemene meiner likevel ikkje at ein nasjonal handlingsplan er løysinga på problemet. Mange husstandar opplever at ein står i svært krevjande tider økonomisk. Kostnadsauke, internasjonalt økonomisk usikre tider, bustadmangel og krig pregar by og bygd. Menneske på flukt frå krig gjer bustadmangelen endå meir utfordrande. Leigemarknaden her i landet er svært

pressa, og mange betaler mykje for å leige, spesielt i enkelte byområde. Utviklinga her i landet er samanfallande med europeiske land elles. Dei som har det vanskelegast frå før, får det tøffast no òg. Mange av høringsinnspela understrekar kor alvorleg situasjonen er.

Desse medlemene er samde med forslagsstillarane i at ein må ha treffsikre tiltak for å lukkast i kampen mot bustadløyse. Det trengst fleire bustader og folk må ha råd til å bu der dei bur. Bustøtta kan hjelpe vanskelegstilte med å skaffe seg eller behalde ein passende bustad. Det blir frå regjeringa si side jobba med korleis ein kan gjera bustøtta enda meir treffsikker enn ho er i dag, og kommunane får rettleiing i korleis dei kan følgje opp ansvaret dei har innan det bustadsosiale området, og for å utfylle oppdraget dei har gjennom eksisterande lovverk. Kobo gir kommunane god systemstøtte i arbeidet med å følgje opp boligsosialloven og gjer det lettare for kommunane å finne og tildele eigna heim til kvar enkelt bustadsøklar. Husbanken har fått auka sine midlar.

Desse medlemene viser vidare til at regjeringa har lansert fleire grep for å bidra til ein trygg og føreseieleg leigemarknad, der også innsatsen mot bustadløyse er rekna med. Fleire sektorar og etablerte fagområde må involverast for å lukkast, og det trengst ei sterkare samordning. Kommunal- og distriktsdepartementet har ansvar for dette koordineringsarbeidet. Statsråden melder i svarbrevet at han vil følgje opp gjennom dialog med Husbanken og storbyane for å finne ut kva målretta og treffsikre grep som kan gjerast, særleg for dei bustadlause borna og ROP-gruppa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det de siste årene har vært en stor økning i antall barnefamilier som opplever bostedsløshet og boligusikkerhet, og at flere barnefamilier i økende grad har blitt avhengige av midlertidige botilbud. Dette er ikke en utvikling som er akseptabel i et land som Norge. Disse medlemmer vil særlig understreke at bostedsløshet blant barn kan bidra til dårligere oppvekstvilkår, svekket helse, redusert sosial deltakelse og utfordringer knyttet til skolegang.

Disse medlemmer støtter intensjonen i representantforslaget, men vil ikke støtte alle forslagene. Det er viktig å få både en bedre oversikt over kommunenes bruk av midlertidig botilbud og å sikre tidlig og helhetlig bistand til familier i risikosonen for boligusikkerhet. Disse medlemmer mener det er avgjørende at hjelpen settes inn før situasjonen blir akutt, og at det sikres bedre samordning mellom relevante tjenester som Nav, barnevern, skole og helsetjenester. Tidlig innsats kan bidra til å forebygge mer alvorlige problemer, og redusere behovet for midlertidige og lite egnede botilbud for barnefamilier.

Disse medlemmer mener det er viktig at bostøtten forblir en målrettet og treffsikker ordning som

først og fremst er tiltenkt de som har et behov for støtte, det å gjøre ordningen mer tilgjengelig.

En nasjonal handlingsplan vil ikke hjelpe de som står i en akutt situasjon nå. Det underliggende problemet handler først og fremst om at husholdningenes økonomi har blitt kraftig svekket de siste årene. Dette merkes kanskje mest hos barnefamilier med lav inntekt som bruker en uforholdsmessig stor andel av sin inntekt på mat og bolig, samtidig som prisstigningen på mat og leiepriser har økt langt mer enn lønnsveksten. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet gjentatte ganger har tatt til orde for å halvere matmomsen, noe som ville hatt en direkte effekt på barnefamilier og bidratt til å lette den økonomiske byrden denne gruppen opplever i dag.

Samtidig vil disse medlemmer påpeke at boligmarkedet er i press. Det bygges for få boliger, noe som bidrar til at veksten i leieprisene, spesielt i pressområdene, vokser kraftig. Disse medlemmer mener at regjeringen ikke har gjort nok for å få boligbyggingen i gang. Derfor viser disse medlemmer til Dokument 8:295 S (2025–2026) fremmet av representanter fra Fremskrittspartiet, hvor det foreslås omfattende tiltak for å få fart i byggenæringen. Det vil kunne bidra til å hjelpe situasjonen mange nå står i knyttet til bostedsløshet og boligusikkerhet. Disse medlemmer vil videre påpeke at flere aktører har pekt på at det ikke bare er økonomi som er en viktig faktor knyttet til boligusikkerhet, men også tilgangen på egnede boliger, og høy konkurranse i boligmarkedet som ofte favoriserer andre grupper enn barnefamilier. I tillegg til dette har også regjeringen innført et skatteregime på sekundærboliger som har medført at et stort antall utleieboliger ikke lenger er tilgjengelige. Samlet sett er det etter disse medlemmers syn en politisk skapt krise som nå rammer sårbare barnefamilier hardest.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre tidligere har satt denne saken på agendaen gjennom eget representantforslag om å be regjeringen fremme en ny boligsosial strategi og viser i den forbindelse til Dokument 8:23 S (2025–2026), Innst. 145 S (2025–2026). Det er et alvorlig samfunnsproblem at bostedsløsheten har tredoblet seg i løpet av få år. Disse medlemmer støtter forslagene fordi de kan bidra til å bryte med denne utviklingen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt vil understreke at bostedsløshet og boligusikkerhet blant barnefamilier er et alvorlig og økende samfunnsproblem, og et uttrykk for økende ulikhet og et boligmarked som ikke i tilstrekkelig grad ivaretar familier med lav inntekt. Det er uakseptabelt at barn i Norge vokser opp uten et trygt og stabilt hjem.

En stabil bosituasjon er etter disse medlemmers syn en grunnleggende forutsetning for barns helse, utvikling, skolegang og deltakelse i samfunnet. Ustabile boforhold og bruk av midlertidige botilbud kan få alvorlige konsekvenser for barn, og må derfor forebygges gjennom tidlig og helhetlig innsats.

Høringsinnspillene i saken tegner et tydelig bilde av utfordringene. Redd Barna understreker at bostedsløshet blant barnefamilier innebærer et brudd med barns grunnleggende rettigheter, og at hensynet til barnets beste må være et gjennomgående prinsipp i det boligsosiale arbeidet. Dette er vurderinger disse medlemmer slutter seg til.

Videre viser innspillet fra Helseyskepleierne NSF hvordan boligusikkerhet påvirker barns helse og utvikling. Det pekes på behovet for styrket tidlig innsats og bedre samordning mellom tjenester, noe disse medlemmer mener er avgjørende for å forebygge at problemer forsterkes.

Innspillet fra Jussbuss synliggjør samtidig hvordan uforutsigbare leieforhold og manglende stabilitet i leiemarkedet kan bidra til boligusikkerhet for barnefamilier. Disse medlemmer mener dette understreker behovet for mer stabile og forutsigbare rammer for leietakere.

Utfordringene krever etter disse medlemmers syn en helhetlig og forpliktende innsats, der både staten og kommunene tar et tydelig ansvar. Det er behov for en klarere nasjonal retning, kombinert med bedre virkemidler og mer samordnet oppfølging av familier i risikozonen.

En nasjonal handlingsplan mot bostedsløshet blant barnefamilier vil etter disse medlemmers vurdering være et viktig virkemiddel for å sikre en mer målrettet og koordinert innsats, og for å redusere bruken av midlertidige botilbud for barn.

Videre vil disse medlemmer peke på behovet for å forbedre bostøtten og andre boligsosiale virkemidler, slik at ordningene i større grad bidrar til stabile boforhold for barnefamilier med lav inntekt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Rødt, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre tidlig og helhetlig bistand til familier i risikozonen for boligusikkerhet, herunder bedre samordning mellom Nav, barnevern, helsestasjon, skole og frivillige aktører.»

Et annet flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen lage en oversikt over norske kommuners utgifter til midlertidig botilbud og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Rødt støtter representantforslaget og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal handlingsplan mot bostedsløshet og boligusikkerhet blant barnefamilier, i tråd med anbefalinger fra OECD.»

«Stortinget ber regjeringen, i sammenheng med Bostøtteutvalgets arbeid, gjennomgå og forbedre bostøtten og øvrige boligsosiale støtteordninger, slik at de blir mindre byråkratiske, mer tilgjengelige og bedre tilpasset familier med lav inntekt.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet er bekymret for veksten i antall bostedsløse, og da spesielt bostedsløshet blant barnefamilier. Dette medlem understreker hvor viktig blant annet bostøtten er for denne gruppen, og forventer at regjeringen raskt følger opp forslagene som Bostøtteutvalget kommer med i sin rapport.

Dette medlem mener det trengs tiltak for å sørge for tidlig og en bedre koordinering mellom de som gir bistand til familier som er i risikozonen for bostedsløshet, og at regjeringen må sørge for å lede an i en slik koordinering mellom de ulike aktørene.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Innst. 145 S (2025–2026), jf. Dokument 8:23 S (2025–2026), hvor Stortinget behandlet et forslag om å utarbeide en ny nasjonal boligsosial strategi. Forslaget ble nedstemt 17. mars 2026 av et flertall av Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet. Dette medlem mener det hadde vært mer fornuftig å lage helhetlig boligsosial strategi, men hvor hensynet til barnefamilier selvsagt hadde hatt en sentral plass, fremfor å stykke opp tematikken i ulike strategier, utredninger og handlingsplaner knyttet til ulike grupper eller områder. I fraværet av en slik helhetlig strategi, velger dette medlem å heller støtte forslagene som fremsettes i representantforslaget.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 28. mai 2026

Hanne Beate Stenvaag

leder

Rune Midtun

ordfører

Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal handlingsplan mot bostedsløshet og boligusikkerhet blant barnefamilier, i tråd med anbefalinger fra OECD.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen, i sammenheng med Bostøtteutvalgets arbeid, gjennomgå og forbedre bostøtten og øvrige boligsosiale støtteordninger, slik at de blir mindre byråkratiske, mer tilgjengelige og bedre tilpasset familier med lav inntekt.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I fremmes av medlemmene i komiteen fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Rødt.

Komiteens tilråding II fremmes av medlemmene i komiteen fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Rødt.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Stortinget ber regjeringen sikre tidlig og helhetlig bistand til familier i risikozonen for boligusikkerhet, herunder bedre samordning mellom Nav, barnevern, helsestasjon, skole og frivillige aktører.

II

Stortinget ber regjeringen lage en oversikt over norske kommuners utgifter til midlertidig botilbud og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1414-3

4. mai 2026

Svar på dokument 8:243 S (2025-2026) Representantforslag om å bekjempe bostedsløshet blant barnefamilier

Jeg viser til brev av 15. april 2026 fra Kommunal- og forvaltningskomiteen. Jeg er invitert til å vurdere Dokument 8:243 S (2025-2026) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jorunn Gleditsch, Ida Lindtveit Røse, Harry Valderhaug og Hans Edvard Askjer om å bekjempe bostedsløshet blant barnefamilier.

Jeg vil først takke representantene for at de engasjerer seg på dette viktige området. Jeg deler deres bekymring over økningen vi ser i antall bostedsløse. Det er spesielt urovekkende at så mange flere barn er bostedsløse. Alle barn og unge skal ha like muligheter i Norge og ingen skal vokse opp uten et fast sted å bo. Målet for den boligsosiale politikken er at ingen skal være bostedsløse. Målet er operasjonalisert gjennom to delmål i Bustadmeldinga:

- Bostedsløse skal raskt få tilbud om varig bolig. Barn og unge skal prioriteres.
- Ingen skal bli bostedsløse etter løslating fra fengsel, etter utskriving fra institusjon, eller etter opphold på krisesenter eller etter tiltak i barnevernet.

Vi er inne i økonomisk krevende tider med økte matpriser og mange opplever økte utgifter til å bo. De siste årene har vært vanskelige for mange. Dette gjelder både for husstander og for kommunene. Økte priser, krig i Europa og internasjonal økonomisk usikkerhet har rammet på samme tid. Vi har et presset leiemarked med høye leiepriser mange steder, spesielt i de store byene. Som alltid rammes de som er vanskeligst stilte fra før, hardest i vanskelige tider. Utviklingen vi ser i Norge, ser vi også i andre europeiske land. Tyskland rapporterte for eksempel i fjor om en vekst i antall bostedsløse til en halv million. Økte leiepriser påvirker særlig husstander med lave inntekter, som risikerer å bli presset ut og over i midlertidige botilbud. Siden 2022 har kommunene bosatt over 90 000 flyktninger fra Ukraina. Rundt

19 000 av disse er flyttet inn i boliger som kommunene disponerer for vanskeligstilte husstander. Kommunene har måttet gjøre tøffe prioriteringer.

Nasjonale mål og tiltak mot bostedsløshet

Forslagsstillerne ber regjeringen utarbeide en nasjonal handlingsplan mot bostedsløshet og boligusikkerhet blant barnefamilier i tråd med anbefalinger fra OECD. Jeg deler representantenes ønske om en strategisk og god innsats mot bostedsløshet. Spørsmålet er hvordan vi kan få til best mulig resultater på kortest tid.

Kommunene har lenge gjort en viktig innsats i å bekjempe bostedsløshet. Dette er også mye av grunnen til at utviklingen i flere år har gått i riktig retning. For å bekjempe bostedsløshet trenger vi treffsikre tiltak, men det finnes ikke ett enkelt grep som raskt kan løse utfordringene. Vi trenger flere boliger, folk må ha råd til å bo i boligen sin, og de må ha forutsetningene til å bo der. Forebygging er viktig for å bekjempe bostedsløshet. De som står i fare for å miste boligen, må få hjelpen de trenger til å beholde den. Bostøtten hjelper vanskeligstilte på boligmarkedet med å skaffe seg eller beholde en egnet bolig. I flere runder har vi styrket bostøtten. Vi har også satt ned et utvalg som skal vurdere hvordan vi kan gjøre bostøtten bedre.

Boligsosial lov tydeliggjør kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet og presiserer deres plikt til å gi individuelt tilpasset bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet. Flere kommuner har meldt at de ikke har tilstrekkelig kunnskap eller kompetanse til å følge opp loven. Jeg har derfor satt i gang et arbeid for å gi kommunene bedre veiledning om loven. Jeg har også bedt Husbanken inngå samarbeidsavtaler med statsforvaltere om boligsosialt arbeid.

Regjeringen er opptatt av at kommunene har gode og forutsigbare rammebetingelser. Vi har derfor styrket kommunenes frie inntekter. Dette er viktig også for å styrke kommunenes evne til å følge opp de mest vanskeligstilte. I løpet av vår regjeringstid er det blitt nesten 8 000 flere kommunale boliger. Fortsatt er det til enhver tid en del av de kommunale boligene som ikke er utleid. Dette er kostbart for kommunene og uheldig når vi vet at det er høy etterspørsel etter kommunale boliger. Vi ønsker å legge til rette for at kommunene bedre kan utnytte boligmassen de har. Vi har satt i gang et samarbeid med kommunal sektor om en bærekraftig kommunal utleiesektor.

Husbanken har utviklet Kobo, et digitalt fagsystem for kommunale boliger og boligsosialt arbeid. For å støtte kommunene i det boligsosiale arbeidet, får alle kommuner nå tilbud om å ta i bruk Kobo gratis. Kobo gir kommunene god systemstøtte i arbeidet med å følge opp boligsosialloven og gjør det lettere for kommunene å finne og tildele egnet bolig til hver enkelt boligsøker. Kobo gir også kommunene bedre oversikt over boligene de har, og hva slags boliger de trenger. Kobo kan dermed bidra til bedre utnyttelse av den kommunale boligmassen.

Vi trenger flere boliger og regjeringen har mål om å igangsette bygging av 130 000 boliger innen 2030. Vi har styrket Husbankens låneramme og satt i gang en rekke tiltak for å øke boligbyggingen. Flere boliger vil bidra til mindre press på boligmarkedet, og vil kunne hjelpe flere til å bo i en egnet bolig. Regjeringen har lansert fem hovedgrep for å bidra til et trygt og forutsigbart leiemarked der innsatsen mot bostedsløshet inngår. Et velfungerende

leiemarked er avgjørende for å få et godt botilbud for de mest vanskeligstilte. Vi jobber blant annet med en ny boligleielov, tiltak knyttet til korttidsutleie og vi satser på studentboligbygging.

Representantene foreslår at det skal utarbeides en egen handlingsplan mot bostedsløshet. Jeg er ikke prinsipielt imot en handlingsplan, men det viktigste for min del nå er å raskt kunne komme i gang med målrettede tiltak der utfordringene er størst og som kan gi størst effekt. Det er særlig i de store kommunene barnefamilier oppholder seg i midlertidig botilbud. Bostedsløshet berører flere sektorer og vi må bli flinkere både på nasjonalt nivå, i kommunene og i samarbeid med andre aktører til å jobbe sammen på tvers av etablerte fagområder og sektorer. Mitt departement har en viktig samordningsrolle her. Jeg vil derfor følge opp dette med mine regjeringskollegaer, og vil ha dialog med Husbanken og storbyene for å finne ut av hvilke målrettede og treffsikre grep vi kan gjøre, særlig for de bostedsløse barna og ROP-gruppen. Jeg vil derfor invitere storbyene til dialog om dette, og vil også se hvordan Husbanken kan bidra direkte inn mot disse kommunene.

Oversikt over utgifter til midlertidig botilbud

Representantene foreslår videre at det utarbeides en oversikt over norske kommuners utgifter til midlertidig botilbud. Kommunenes plikt til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv, er forankret i sosialtjenesteloven som Arbeids- og inkluderingsdepartementet har ansvar for. Jeg sendte derfor forslaget til dem for vurdering. De viser til at informasjon som etterspørres, om en samlet oversikt over kommunenes utgifter til midlertidig botilbud, ikke foreligger. Kommunenes utgifter kan dels være knyttet til drift av slike botilbud i egen regi, og dels til å dekke oppholdsutgifter i slike botilbud som driftes av andre. Kommunenes tjenesterapportering til KOSTRA fanger imidlertid ikke opp utgifter til midlertidig botilbud.

Jeg er kjent med at Oslo Economics har utarbeidet en rapport om kostnader ved å ikke ha tilstrekkelig med kommunale boliger, basert på et utvalg store kommuner. Jeg har ikke fått rapporten, men den ble presentert på Husbankens boligkonferanse, Boligpuls, forrige uke. Rapporten viser at det er store merkostnader knyttet til bruk av midlertidig botilbud fremfor kommunale boliger for kommunene. Basert på eksempelberegninger kommer Oslo Economics fram til at differansen i nettokostnad per døgn for en kommunal bolig og et midlertidig botilbud er omtrent 1 150 kroner. Per år, per plass utgjør dette 420 000 kroner, og for 100 plasser vil dette tilsa 42 millioner kroner i året, det vil si betydelige beløp. Denne typen kunnskap vil vi ta med oss i det videre arbeidet.

Et helhetlig tilbud til familier

Forslagsstillerne ber også regjeringen sikre tidlig og helhetlig bistand til familier i risikozonen for boligusikkerhet, herunder bedre samordning mellom Nav, barnevern, helsestasjon, skole og frivillige aktører. Jeg er helt enig i at vi så tidlig som mulig, må identifisere barn og barnefamilier med risiko for å bli vanskeligstilte på boligmarkedet og i verste fall; er i fare for å miste boligen sin. Forebyggende tiltak og tidlig innsats er viktig for at familier som opplever økonomisk utrygghet, skal klare å beholde boligen. Jeg er enig i at vi må ha gode system,

rutiner og praksiser som sikrer at vi kan identifisere og iverksette forebyggende tiltak så tidlig som mulig.

Vi har et rammeverk som støtter opp om bedre samordning på det boligsosiale feltet. Formålet med boligsosialloven er å forebygge boligsosiale utfordringer og bidra til at vanskeligstilte på boligmarkedet får hjelpen de trenger for å skaffe seg og beholde en egnet bolig. Loven tydeliggjør at kommunen i sitt arbeid skal sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordning av tjenester. Loven presiserer også at kommunene skal samarbeide med andre offentlige aktører i arbeidet for vanskeligstilte på boligmarkedet. Boligsosialloven trådte i kraft i 2023. Det tar ofte noe tid før en ny lov er godt forankret i alle ledd i kommunene. Husbanken jobber derfor aktivt med å veilede kommunene i hvordan de best kan følge opp loven. I tillegg utarbeider vi nå som nevnt, digitalt veiledningsmateriale om loven.

For å fange opp personer og husstander i sårbare situasjoner som står i fare for å bli bostedsløse, er det viktig at kommunene har verktøyet de trenger. I Bustadmeldinga varslet regjeringen at vi vil vurdere om Kobo kan videreutvikles for å gi kommunene bedre systemstøtte på tvers av sektorer. Vi vet at mange blir bostedsløse etter at de har sonet i fengsel eller etter opphold i institusjon. Husbanken utreder nå hvordan Kobo kan bidra til bedre samarbeid mellom velferdssektorene, sikre bedre brukerreiser i sårbare overganger og i større grad forebygge at folk bli bostedsløse. Målet er at kommunene får bedre oversikt over bostedsløshet, risiko for bostedsløshet og at de får et system for å kunne tilby personer egnede botilbud etter behandling i institusjon, etter løslatelse fra fengsel eller etter opphold på krisesenter. I utredningsarbeidet er det også viktig å avklare juridiske implikasjoner ved et slikt tverrsektorielt digitalt fagsystem.

Utviklingen blant bostedsløse barnefamilier er alvorlig, og jeg ser at det er behov for å supplere med målrettede tiltak. Jeg vil vurdere dette i samarbeid med mine regjeringskollegaer, Husbanken og storbyene for å komme raskt i gang med å iverksette tiltak.

Endringer i bostøtten

Forslagsstillerne ber regjeringen gjennomgå og forbedre bostøtten og øvrige boligsosiale støtteordninger, slik at de blir mindre byråkratiske, mer tilgjengelige og bedre tilpasset familier med lav inntekt. Bostøtten skal bidra til at husholdninger med lav inntekt og høye boutgifter skal kunne skaffe seg og beholde en egnet bolig. Ordningen er et viktig sikkerhetsnett, og er statens viktigste virkemiddel for dem lave inntekter og høye boutgifter. I 2025 mottok over 134 000 husstander bostøtte for 4,1 milliarder kroner. En tredjedel av bostøttemottakerne er barnefamilier. Ni av ti er leietakere, og én av tre leier av kommunen.

Som forslagsstillerne peker på, har regjeringen satt ned et utvalg som skal se på bostøtteordningen. Utvalget er bedt om å gjøre en bred vurdering av ordningens formål og rolle, både for husholdningene, og som en del av bolig- og sosialpolitikken. Departementet har også bedt utvalget om å vurdere om det behov for endringer i ordningen. Trygge og gode boforhold er særlig viktig for barnefamilier. I alle vurderinger skal utvalget se på hvordan hensynet til barnets beste ivaretas. Utvalget skal levere rapporten sin i desember. Jeg ser

frem til å lese den, og vil starte arbeidet med å vurdere utvalgets anbefalinger så snart jeg har fått den.

Til slutt vil jeg påpeke at regjeringen tar utviklingen i bostedsløshet på alvor og at målet er klart: Ingen skal være bostedsløse. Bostedsløshet er en sammensatt og krevende utfordring. For å lykkes med å gi de mest vanskeligstilte et trygt og godt botilbud må hele regjeringens boligpolitikk ses i sammenheng og vi må jobbe på tvers av fag og sektor. Jeg vil i første omgang invitere til et møte med storbyene for å få innspill til treffsikre tiltak vi kan iverksette raskt. Jeg vil også se hvordan Husbanken kan bidra direkte inn mot disse kommunene.

Med hilsen

Bjørnar Selnes Skjæran

